

eller anden Mangel ved Underjøgelsen, saa at der burde søges yderligere Oplysninger, og for det andet til, at de i deres Indlæg kunde diskutere pro et contra med Hensyn til Retspørgsmaalet om, hvorledes den paagældende skulde straffes. For mig stiller det sig saaledes, at Aktors og Defensørs Betydning i de civile Sager derved er skrumpet ind til noget betydningsløst. Det er nemlig klart, at den Omstændighed, at de kunne gøre Dommeren opmærksom paa, at der mangler noget i Underjøgelsen, og at de kunne henstille til ham at afhjælpe dette — de kunne dog ikke en Gang forlange noget i saa Henseende — ikke er meget værd i en saadan Sag, og det, at de bagefter kunne diskutere om, hvorledes den paagældende bør dømmes eller ikke dømmes, spiller heller ikke nogen stor Rolle, idet det i Virkeligheden er Dommen, som afgør Spørgsmaalet. Efter min Opfattelse ere derfor i de civile Sager Aktor og Defensor komne til at staa som en temmelig visnen Ledning fra den ældre Processform, klined paa den nuværende inkvisitoriske Processform, og uden at den i Virkeligheden har nogen synderlig Betydning for denne.

Man vil deraf kunne se, at jeg ikke kan finde, at det Reformforslag, der nu foreligger for de militære Retters Bedkommende, og som gaar ud paa at indføre Defension ved disse Retter, er et Forslag, som i Virkeligheden yder nogen Reform af væsentlig Betydning. Vi have tidligere ogsaa ved de militære Retter ligeom ved de civile Retter haft denne affusatoriske Processform, Anklageformen. Efter § 18 i Krigsretsinstrukserne skulde Regimentsgewaldigeren paatale Sagerne som Aktor, naar der ikke var andre, som paatalte dem, og det ses ogsaa, at man admitterede Forsvarere ved Krigsretterne og navnlig ogsaa Procuratorer, lige indtil den kongl. Ordonans af 14de November 1740 affastede dette, idet den angav som Grund, at det egentlig ikke kunde andet end forvirre Krigsretten navnlig i disciplinære Sager, Subordinationsager, som Procuratorerne ikke kunde forstaa sig paa. Derefter blev det forbudt, at der maatte møde Procuratorer i Krigsretter, og det blev slaaet fast, at det derimod skulde staa den tiltalte frit for, naar Sagen var sluttet, at saa en Udskrift af Akterne og indgive en Slutningsdeduktion, til hvis Assistance han i øvrigt kunde benytte, hvad Assistance han vilde.

Naar man nu skulde indføre et Defensorat ved Krigsretterne, skønner jeg ikke, at der i Virkeligheden kunde opnaas noget derved. Det vil det høje Ting let kunne be-

gribe efter den Opfattelse, jeg har af den Rolle, Aktor og Defensor spille ved de civile Retter. Hvis Forholdet imidlertid er det, at man tror, at det kan være til nogen Betryggelse eller Beroligelse at indføre Defensorer, kan jeg paa den anden Side ikke have noget imod; at det sker, naar det sker paa en saadan Maade, at det ikke kommer til at gøre Skade for den tiltalte. Det er nemlig ogsaa et Spørgsmaal, om ikke Indførelsen af Defensorer let vil komme til ligefrem at stade den tiltalte. Der har været Spørgsmaal oppe, om det ikke vilde være til Skade for den krigsretslige Behandling af Sagerne, men derpaa lægger jeg ikke nogen videre Vægt. Den Grund, der bevirkede Afskaffelsen af Procuratorerne i 1740, at de forvirrede Dommerne, tror jeg ikke i vore Dage har nogen Betydning. Jeg tror ikke, at Krigsrettens Medlemmer saa let lader sig forvirre. Det har været sagt, at det ogsaa vil forhindre Auditørens Stilling saaledes, at man snart har sagt, at hans Indflydelse vil svækkes, og snart, at han vil drives over fra sin nuværende neutrals Stilling til at blive Aktor, og at dette vilde være et forfæret Forhold. Men heller ikke i saa Henseende tror jeg, at man har noget videre at frygte, thi naar en Defensor beskikkes, vil hans Indflydelse ikke blive en væsentlig anden ved Krigsretsbehandlingen end den, som ogsaa nu kan fremkomme ved, at den paagældende anklagede kan indlevere en Slutningsdeduktion, som maaste en Sagfører har forfattet. Derimod nævnte jeg Spørgsmaalet med Hensyn til, om det kunde blive til Skade for den tiltalte. Jeg tvivler selvfølgelig ikke paa, at Procuratorerne ville gøre sig al Umage for at gøre Defensoratet saa godt som muligt for den tiltalte. Men naar jeg talte om, at det kunde blive til Skade for ham, afhænger dette af Omstændigheder, som det ligger aldeles uden for Defensørs Omraade at raade Bod paa. Det vil nemlig, hvis der skal beskikkes en Defensor ved de militære Retter, ikke kunne undgaa, at Sagerne forhales. Hvis den paagældende er arresteret, vil han komme til at sidde saa meget længere arresteret, og hvis han er saaledes situeret, at han har forsomt en længere Tid af sin Tjenesteuddannelse, vil jo denne Forsømmelse forøge hans Tjenestetid, hvis der skal beskikkes en Defensor. Derved vil Behandlingen trække i Langdrag, og i det Tilfælde han sidder i Arrest, vil det have til Følge, at han, naar han forsommer 2 Maanedre af sin første Uddannelse, vil blive hjemsendt som midlertidig utjensdygtig og indfaldt